

Kreiranje popusta u maloprodaji, veleprodaji i ugostiteljstvu

Uvod

Poslovni softver Syntegra podržava sistem pod kojim je moguće kreirati veći broj uslova za automatski obračun popusta ili obračun po izboru korisnika. Kako Syntegra ima razvijenu podršku za maloprodaju, veleprodaju i ugostiteljstvo, imamo sledeće:

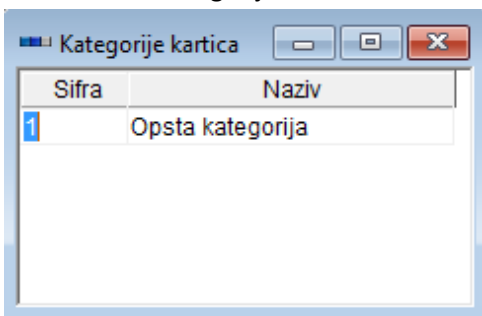
1. U **maloprodaji** postoji loyalty program (kartice), pravila kojim se određuju uslovi pod kojim će kupci dobiti popuste i fiksni popusti.
2. U **veleprodaji** takođe imamo pravila, koja se pridružuju komitentima. Pored ovoga, moguće je prilikom kreiranja fakture uneti rabat na zaglavlju, koji se odnosi na celu fakturu, ili uneti rabat samo na određenu stavku.
3. U **ugostiteljstvu** postoje loyalty kartice i pravila koja se, u najvećoj meri, oslanjaju na klasifikacije artikala.

Osnovna ideja za uvođenje kartica je nadogradnja loyalty programa tako da se nekom kupcu ili grupi kupaca pored davanja poena mogu davati i konkretni popusti. Na ovaj način korisnik je u prilici da napravi veliki broj kombinacija koje će odrediti uslove pod kojima kupci dobijaju popuste.

Popusti u maloprodaji

Kreiranje kategorija grupa

Kategorije služe za kategorisanje grupa, ali nije nužno da postoji. Dakle, kreira se samo ako vidite potrebu i to na lokaciji **Sifarnici – Kartice – Interne kartice – Kategorije grupa kartica**. Kreiranje se se svodi na dodavanje reda i određivanje šifre i naziva kategorije.

Kreiranje grupa kartica

Radi se na lokaciji **Sifarnici – Kartice – Interne kartice – Grupe kartica**. Grupa je korisna kada postoji potreba da više kartica dobije jedan popust, pored redovnih popusta. Svaka kartica mora da pripada bar jednoj grupi, ali može i da pripada neograničenom broju grupa. Svaka grupa pripada određenoj kategoriji. Dodavanjem novog reda, otvara se prozor za kreiranje grupe.

Grupe kartica

Komitent:

Kategorija:

Opis grupe:

RB	Katalogska Sifra	Kategorija	Opis grupe	Komitent	Limit	Limit Racun	Rabat	Popust	Neaktivna	Datum Od	Datum Do	Loyalty Bodovi
1	gkup	Opsta kategorija	Gold kupci		0.00	0.00	11.00	0.00	☐	0 19.10.2011 10:30	01.01.2100 00:00	0
2	skup	Opsta kategorija	silver kupci		0.00	0.00	0.00	0.00	☐	0 19.10.2011 10:30	01.01.2100 00:00	0
3	bkup	Opsta kategorija	bronz kupci		0.00	0.00	0.00	0.00	☐	0 19.10.2011 10:30	01.01.2100 00:00	0
4	exgkup	Opsta kategorija	extraGoldKupci		0.00	0.00	0.00	0.00	☐	0 04.11.2011 15:20	01.01.2100 00:00	0

Grupe kartica - pregled

Katalogska Sifra:

Naziv:

Kategorija:

Komitent:

Limit:

Limit Racun:

Rabat:

Popust:

Datum Od:

Datum Do:

Loyalty Bodovi:

Neaktivna:

Prilikom unosa grupe treba obratiti pažnju na sledeća polja:

Kataloška sifra: mora da budu jedinstvena ima veliki značaj kada se kreiraju nav pravila jer ćemo u tom polju držati šifru nav grupe kupaca.

Rabat: Rabat koji će važiti za celu grupu. Dakle, sve kartice koje budu pridružene ovoj grupi, imaće 11% rabat. Imajte na umu da će se ovaj rabat sabrati sa rabatom koji dodelite kartici, kao i sa ostalim rabatima koji proizilaze iz pravila.

Popust: Ne koristi se. Popusti se izražavaju samo procentualnio, kroz rabat.

Neaktivna: Ako se označi, cela grupa kartica postaje neaktivna.

Kreiranje kartica

Predviđeno je da se kartice otvaraju, pre svega, za konkretne kupce, npr. Marko Marković, mada je moguće da ima ulogu grupe kupaca, tipa penzioner ili da važi za sve kupce, npr. vikend popust od 10% i slično. Pregled postojećih i otvaranje novih kartica radi se u podstavci menija **Šifarnici – Kartice – Interne Kartice – Pojedinačne kartice**. Klikom na dugme **Pregled**, pojavice se lista postojećih kartica, a prozor za kreiranje nove kartice dobija se klikom na ikonicu **Dodaj red** u toolbar-u.

Pojedinacne kartice - pregled

Opsti podaci o kartici

Katalogska Sifra: Neaktivna:

Grupa: Datum Od:

Tip Ocitavanja: Datum Do:

Tip Korisnika: Garazni Broj:

Rabat:

Komitent:

Tip limita:

Loyalty Bodovi: Vrednost limita:

Podaci o nosiocu kartice

Naziv: Pol:

Adresa: Jmbg:

Telefon1: Licna Karta:

Telefon2: Pasos:

Mobilni: Reg Broj:

Fax: Dat. Rodjenja:

Email:

Napomena:

Kod otvaranja kartice treba voditi računa o sledećim poljima:

Grupa: Predstavlja podrazumevanu grupu kojoj kartica pripada. Kartica mora da pripada nekoj podrazumevanoj grupi. Ako ne postoji potreba za grupisanjem kartica, onda treba napraviti jednu opštu grupu i njoj pridružiti sve kartice, kao u primeru sa slike.

Tip očitavanja: Izabrati barkod.

Tip korisnika: Stavljamo loyalty karticu iako ćemo možda nekad samo evidentirati bodove, a nekad ćemo da obračunamo popuste.

Neaktivna: Ako se ovo označi kartica više ne može da prođe autorizaciju na fiskalnoj kasi.

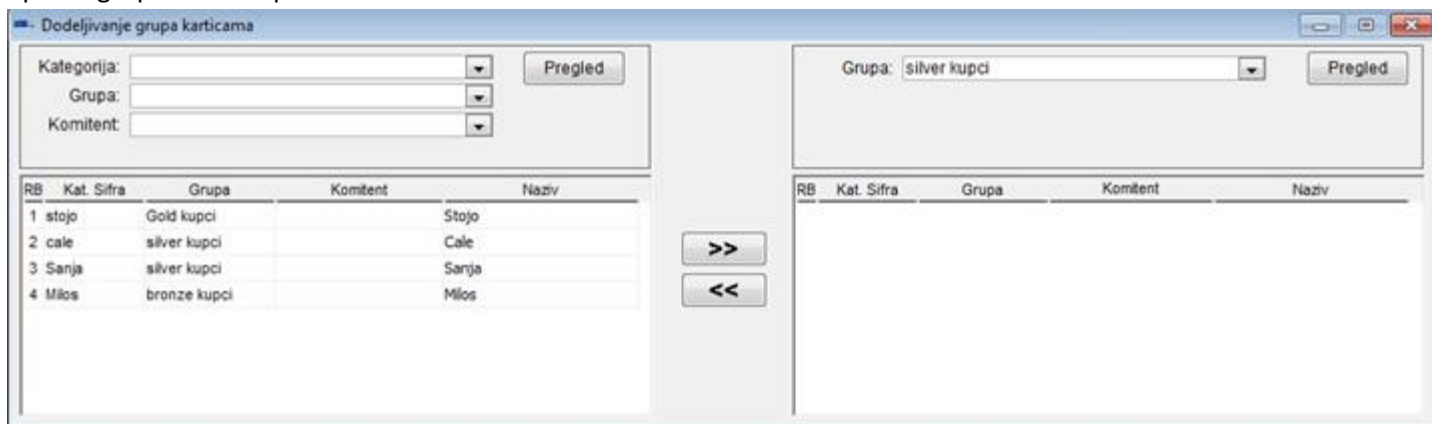
Datum od i Datum do: Od kada do kada važi kartica. Pre i posle ovog perioda popust sa kartice neće biti primnjenjiv.

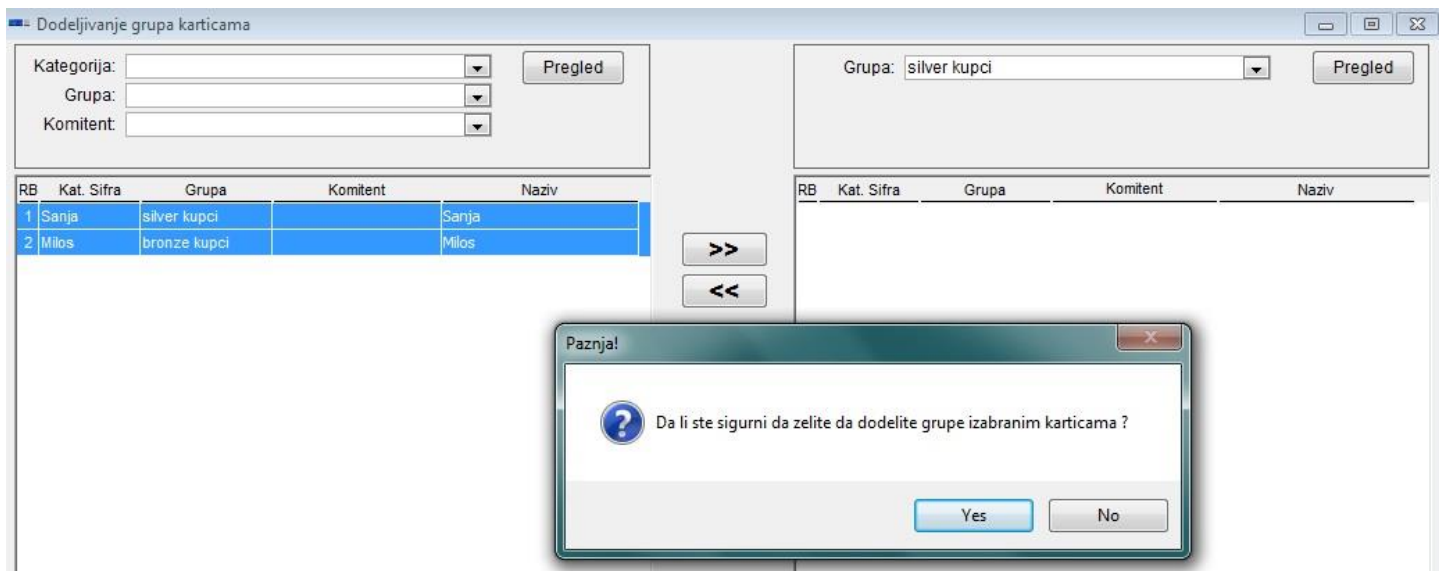
Rabat: Označava osnovni rabat za tu karticu i on će se primenjivati šta god da je kupac kupio. Ovaj rabat se sabira sa eventualnim rabatom koji je definisam na grupi kartica kao i rabatima koja su ostvareni kroz pravila. Preporuka je koristiti ovaj rabat kada kupci imaju fiksne rabate na svu robu iz asortimana. U ostalim slučajevima to treba to definisati kroz grupe i sama pravila.

Podaci o nosiocu kartice: Opisno polje.

Pridruživanje više grupa jednoj kartici

Kao što je već napomenuto jedna kartica pored osnovne grupe može pripadati i drugim grupama. Proces dodeljivanja grupa počinje odabirom stavke menija **Sifarnici – Kartice – Interne kartice – Dodeljivnje grupa karticama**. Sa leve strane se nalazi spisak kartica po kriterijumu koji je zadat u zaglavlju. Sa desne strane nalazi se spisak kartica koje se nalaze u odabranoj grupi. Proces dodeljivanja ide tako što se selektuju željene kartice (sa **CTRL** ili **SHIFT** + klik mišem) i nakon toga klikne na dugme **>>**. Sličan je proces i kod odjavljivanja kartica iz neke grupe. Kao što se vidi iz datog primera korisnik Miloš je uspešno dodat kao član silver grupe, dok korisnik Sanja nije pridodat, jer taj korisnik kao default grupu ima upravo grupu silver kupci.

Tipovi pravila

Sva pravila se dele na dve vrste: **obična** i **završna**. Obična pravila se odnose na stavke računa, odnosno mora nešto da zadovoljava uslov, da bi se obračunao popust na tu stavku. Na primer, da artikal pripada određenoj grupi ili brendu.

Završna pravila su na nivou celog računa, odnosno ceo račun mora da zadovolji određene uslove, da bi se obračunao popust. Na primer, 5% popusta za račune preko 3000 dinara.

Kreiranje pravila

Pravila se nalaze na stavci menija **Sifarnici – Kartice – Interne kartice – Pravila za kartice**, a kreiranje se vrši u dva koraka. U prvom koraku se definiše samo pravilo, gde se određuje šifra, ime pravila, koliki ćemo popust dati i ostala ograničenja. Klikom na ikonicu **Dodaj red** (u toolbar-u) otvara se prozor sa slike.

Pravila - unos

Oblast: Maloprodaja Bodovi: 0

Katalogska Sifra: gorenjevikend10% Iznos Od: 0.00

Vrsta pravila: Kompleksno pravilo Iznos Do: 0.00

Tip Pravila: Pravilo: Racun;Roba Odnos: 0.00

Tip placanja: Kolicina: 0.00

Dat. vazenja od: 26.11.2011 08:00 Rabat: 10.00

Dat. vazenja do: 27.11.2011 21:00 Popust: 0.00

Neaktivno: Pravilo vazi za ceo racun:

Opis Pravila: Gorenje vikend akcija 10%

Sql Iskaz:

Prihvati Odustani

Oblast: Bira se oblast za koju se definiše pravilo. Ako radimo pravilo za popuste, biramo **Maloprodaja**, ako je pravilo vezano za loyalty program, biramo **Loyalty**, a ako je vezano za vp (pogledati deo o [vp pravillima](#)), biramo **Veleprodaja**.

Katalogska sifra: Preporuka je da se naprave opisne šifre, radi lakšeg pretraživanja pri korišćenju.

Vrsta pravila: Kod maloprodajnih pravila može biti samo **Kompleksno pravilo** ili **Fiksna cena - popust**, dok kod loyalty pravila može uzeti i druge vrednosti. Detaljnije u [Loyalty pravilima](#).

Tip pravila: Odaberi jedno od tipova pravila. U prethodnom naslovu objašnjeni su tipovi pravila. Dodatni opis (Racun, Roba, Kartica...) govori na osnovu čega se kreira pravilo, odnosno gde se nalaze parametri od kojih zavisi da li će se popust obračunati ili ne.

Tip plaćanja: Koristi se samo kod loyalty pravila.

Opis pravila: Ovaj opis će se štampati na fiskalnom isečku.

Bodovi: Važi kod Loyalty pravila i tu se unosi koji broj bodova se dobija ako je pravilo ispunjeno.

Iznos od i Iznos do: Uglavnom se koristi kod završnih pravila. Npr: Ako se kupe knjige za vrednost preko 5000 dinara stavili bi smo **iznos od** 5000,00 a **iznos do** 999999,99.

Odnos: Isključivo kod loyalty pravila i tu definišemo odnos između između jednog loyalty boda i iznosa na računu.

Količina: Minimalna količina za koju pravilo važi. Kod običnih pravila odnosi se na stavku računa, a kod završnih na sve stavke koje su obuhvaćene pravilom.

Rabat: Procentualni rabat koji se odobrava kupcu, ako je pravilo zadovoljeno.

Popust: Apsolutni iznos popusta koji se dobija ako je pravilo zadovoljeno.

Pravilo važi za ceo račun: Ne koristi se.

Sql iskaz: Sql iskaz koji se generisao pravljenjem kompleksnog pravila.

Drugi korak je kreiranje kompleksnog pravila. Kada se završi sa unosom pravila, isto se snimi i na listi pravila se ono označi i klikne na dugme **Kreiranje kompl. pravila**.

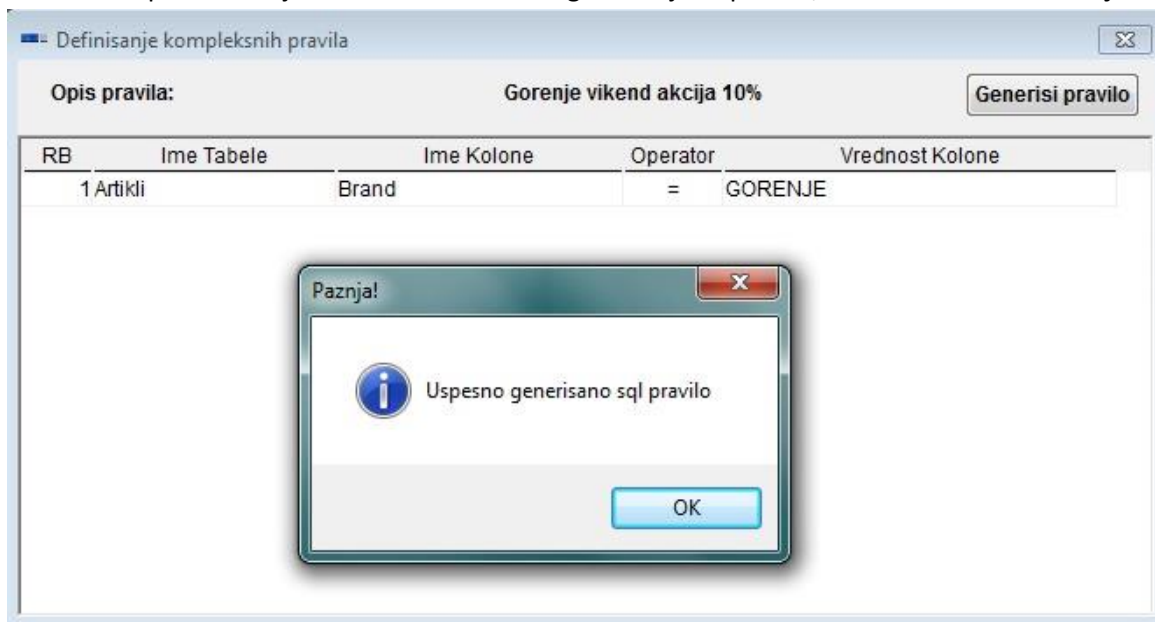
Formiranje pravila

Oblast: Pregled **Kreiranje kompl. pravila** Kreiranje zavisnih. pravila

Opis pravila:

RB	Id Pravila	Katalogska Sifra	Vrsta Pravila	Tip Pravila	Iznos Od	Iznos Do	Bodovi	Odnos	Datumod	Datumdo	Kolicina	Rabat	Popust	Neaktivno	Opis Pra	
1	4	lgtv10%	Kompleksno pravilo		206	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	10.00	0.00	0	
2	5	goldkupciv	Kompleksno pravilo		201	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	8.00	0.00	0	
3	3	Happy hour	Kompleksno pravilo		205	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	5.00	0.00	0	
4	6	extgoldkupci	Kompleksno pravilo		204	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	13.00	0.00	0	
5	7	HappyZav	Kompleksno pravilo		207	0.00	999,999.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	0.00	1,000.00	0	
6	8	Sonny3kom	Kompleksno pravilo		207	0.00	9,999,999.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	3.00	0.00	500.00	0	
7	9	gorenjevikend10%	Kompleksno pravilo		206	0.00	0.00	0.00	0.00	11.2011 08:00	11.2011 21:00	0.00	10.00	0.00	0	Gorenje vikend akcija 10%

Otvoriće se prozor u kojem unosimo dodatna ograničenja za pravilo, klikom na ikonicu **Dodaj red** u toolbar-u.

Ime tabele: Bira se jedna tabela iz padajuće liste. Padajuća lista se popunjava tabelama zavisno od vrste pravila koje je izabrano.

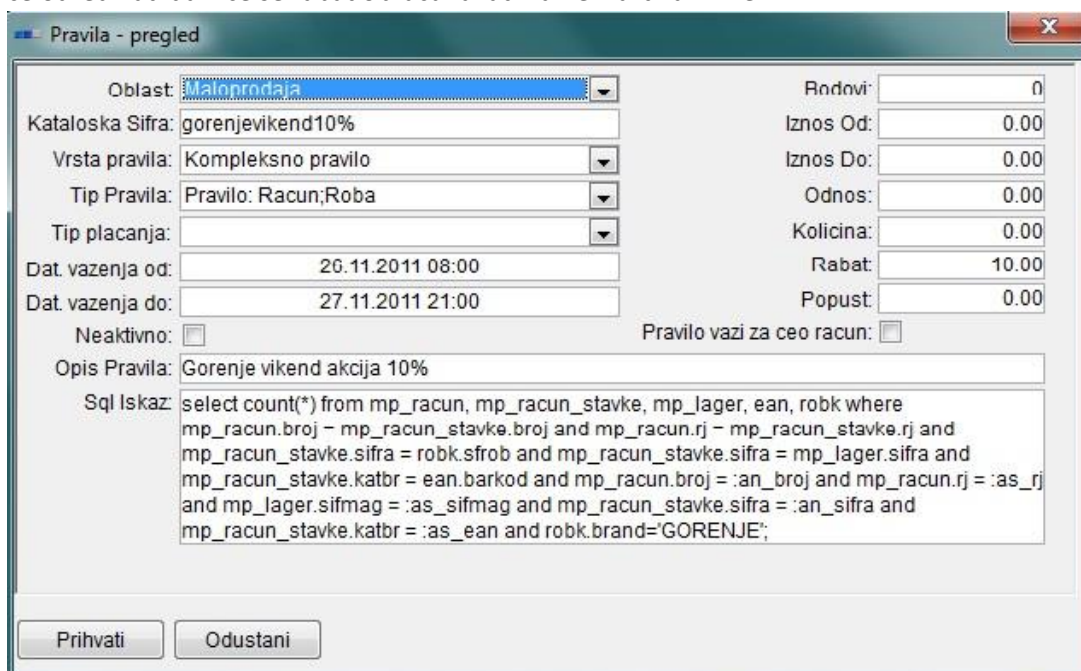
Ime kolone: Ime kolone za koju zadajemo pravilo (iz tabele izabrane u prethodnom koraku).

Operator: Bira se jedan od standardnih operatora.

Vrednost kolone: Unosi se željena vrednost izborom na padajućoj listi, koja zavisi od izabrane tabele i kolone, kao i od unetih podataka u konkretnom šifarniku.

U pravila se unosi onoliko redova koliko će dodatnih uslova biti. Svi uslovi su međusobno konjuktivni, što znači da sva uneta pravila moraju da budu zadovoljena da bi se popust obračunao. Ne možemo napraviti pravilo gde “važi jedno ILLI drugo”. Uvek “**važi i jedno i drugo**”. Kada se završi sa unosom redova, klikne se na dugme **Generiši pravilo**.

Ako nakon ovoga otvorite upravo kreirano pravilo (slika ispod), uočićete da u polju sql iskaz postoji programski kod, koji će određivati da li će se rabat obračunavati na neki artikal ili ne.

Primeri mp pravila

Najčešće korišćena pravila

The screenshot shows the 'Pravila - unos' form with the following fields and values:

- Oblast: Maloprodaja
- Katalogska šifra: PRIMER 1
- Vrsta pravila: Kompleksno pravilo
- Tip Pravila: (empty)
- Tip fiksnog pravila: (empty)
- Tip plaćanja: (empty)
- Period važenja: (empty)
- Neaktivno: (empty)
- Opis pravila: (empty)
- Sql Iskaz: (empty)
- Bodovi: 0
- Iznos od: 0.00
- Iznos do: 0.00
- Odnos: 0.00
- na: 0.00
- at: 0.00
- st: 0.00
- na: 0.00

A dropdown menu is open, showing a list of rule types with columns 'Šifra tipa' and 'Opis tipa':

Šifra tipa	Opis tipa
201	Pravilo: Racun;Kartica;Roba
203	Pravilo: Racun;Grupe Kartica
204	Pravilo: Racun;Grupe Kartica;Roba
205	Pravilo: Racun
206	Pravilo: Racun;Roba
207	Završno Pravilo: Racun;Roba
208	Završno Pravilo: Racun;Kartica
209	Završno Pravilo: Racun;Kartica;Roba
210	Završno Pravilo: Racun;Grupe Kartica
211	Završno Pravilo: Racun;Grupe Kartica;Roba

Buttons:

Tip pravila: postoje **Pravila** i **Završna pravila** (objašnjeno u delu [Tipovi pravila](#)). Ovde birate osnov po kojem će se odobravati popust. Ako je to npr. samo iznos artikla ili računa, birate **Racun**. Ako je u pitanju i neki podatak o robi (šifra, klasifikacija, boja ili neka druga podela) birate **Racun, Roba**. Ukoliko je bitno i ko je kupac ili kojoj grupi pripada, birate jedno od pravila koje uključuje **Karticu** ili **Grupu Kartica**.

U našem primeru uzećemo tip 209.

The screenshot shows the 'Pravila - unos' form with the following fields and values:

- Oblast: Maloprodaja
- Katalogska šifra: PRIMER 1
- Vrsta pravila: Kompleksno pravilo
- Tip Pravila: Završno Pravilo: Racun;Kartica;Roba
- Tip fiksnog pravila: 0
- Tip plaćanja: (empty)
- Period važenja: 01.01.1900 00:00 | 01.01.2100 00:00
- Neaktivno:
- Opis pravila: PRIMER 1
- Sql Iskaz: (empty)
- Bodovi: 0
- Iznos od: 3,000.00
- Iznos do: 9,999,999.00
- Odnos: 0.00
- Količina: 5.00
- Rabat: 20.00
- Popust: 0.00
- Fiksna cena: 0.00

Buttons:

Dakle, kreiramo pravilo gde dajemo kupcu 20% rabat, ukoliko račun iznosi preko 3000 din, i ima minimalnu ukupnu količinu 5 komada.

Definisanje kompleksnih pravila

Opis pravila: **PRIMER 1** Generisi pravilo

RB	Ime Tabele	Ime Kolone	Operator	Vrednost Kolone	Vrednost Kolone Podatak
1	Artikli	kategorija	=	Razno	Razno
2	Kartice	Šifra kartice	=		

Kat. Sifra	Grupa	Naziv
1283	Clanovi kluba citala	BRANISLAVA STOJANOVIĆ
123456	Clanovi kluba citala	Proba
154654	Clanovi kluba citala	Lidija Mirkovic
48	Clanovi kluba citala	Maja Mladenovic
2214848478	Clanovi kluba citala	Petar Petrovic

Pri definisanju kompleksnih pravila, još sužavamo kriterijum za davanje popusta, pa će u primeru gore, popust dobiti samo ako artikli pripadaju kategoriji **Razno**, i kupac poseduje karticu na ime **Petar Petrović**.

Na ovaj način kreirali smo pravilo gde popust od **20%** dobija samo kupac sa karticom **Petar Petrović** i to ukoliko kupi artikle iz kategorije **Razno** u iznosu od **minimum 3000 dinara** i **minimalnom količinom od 5 komada**.

Kreiranje loyalty pravila

Postupak kreiranja Loyalty pravila je potpuno identičan pravljenju [pravila za popuste](#). U nastavku slede samo napomene vezane za razlike koje postoje. Pre svega, **kod loyalty pravila se definišu samo bodovi**. Dakle, prilikom same kupovine, **kupac dobija određeni broj bodova** na osnovu raznih kriterijuma, kao što su vrednost računa (100 dinara jedan bod), način plaćanja (5 bodova za gotovinsko plaćanje), kupovina određene robe itd.

Takođe, ovde možemo birati pored tipova za kompleksna pravila i tri vrste loyalty pravila koja se ne zasnivaju na sql iskazima. Sva ona imaju fiksne šifre i redom su:

1. **Koeficijent za poen** gde se definiše koliko novca vredi jedan poen.
2. **Iznos** gde definišemo pravila tipa ako je vrednost računa preko određenog iznosa.
3. **Način plaćanja** gde se definiše broj poena koji se dobija za određenu vrstu plaćanja.

Ostala dva tipa pravila su ista po načinu formiranja i rada kao i kod pravila za popuste.

Fiksni popusti u maloprodaji

Ovi popusti se definišu na lokaciji **Sifarnici – Kartice – Interne kartice – Administracija kartica – Fiksni popusti – cene**.

Otvoriće se prozor kao na slici ispod. Unos popusta se vrši dodavanjem novog reda, klikom na ikonicu **Dodaj red** u toolbar-u.

Definisanje fiksnih popusta - cena

Id Popusta	Vrsta Popusta	Ime Popusta	Procenat/Fiksna Cena
1	Popust 10%		10.00
2	Popust 20%		20.00
3	Popust 15%		15.00
4	Popust 30%		30.00
5	Popust 14%		14.00
6	Popust 50%		50.00
7	Popust 5%		5.00
8	Popust 25%		25.00
9	Popust 25%		25.00
10	Popust 55%		55.00
11	Popust 35%		35.00
12	Popust 70%		70.00
13	Popust 19%		19.00
14		Ime koje će se videti u kasi	5.00

Kolone popunjavate na sledeći način:

Id Popusta – zadajete prvi slobodan redni broj.

Vrsta Popusta – birate iz padajućeg menija jednu od dve opcije: **Popust** ili **Fiksna cena**. Popust predstavlja procentualni popust, dok Fiksna cena omogućuje da se artikal proda po ceni koju definišete u ovom redu.

Ime popusta – proizvoljno. Preporuka je da se zadaje opisno ime, zbog lakše pretrage kasnije.

Procentat/Fiksna Cena – ukoliko ste u koloni **Vrsta Popusta** izabrali **Popust**, broj u ovom polju će predstavljati procentat popusta, dok u slučaju kada u koloni **Vrsta Popusta** stoji **Fiksna Cena**, broj u ovom polju će predstavljati cenu po kojoj će se prodati artikal koji ste odabrali na kasi.

Rad na kasi

U zavisnosti od podešavanja, kasa može da sadrži tri dugmeta: **Popust %**, **Fiksna cena** i **Loyalty card**. Dugmad **Popust %** i **Fiksna cena** vezani su za prethodni naslov. Klikom na jedno od njih, otvoroće se prozor gde možete izabrati jedan od, prethodno definisanih, fiksnih popusta. Pre odabira fiksnog popusta ili cene, potrebno je označiti stavku na koju dajemo popust/cenu. Ukoliko dajemo popust/cenu na više od jedne stavke, potrebno je ponoviti postupak onoliko puta koliko ima stavki.

Kada se klikne na dugme **Loyalty card**, sistem očekuje da se unese šifra kartice. U zavisnosti od podešavanja kase, unos može da se radi pomoću barkod skenera, da se ručno unese broj kartice ili da se izabere kartica sa liste ident kartica. Lista ident kartica se otvara klikom na dugme **Potvrda** ili pritiskom **Enter**-a na tastaturi (posle klika **Loyalty card**), gde izaberete (klikom miša ili strelicama na tastaturi, pa ponovo taster Enter) željenu karticu.

Ukoliko postoje definisana pravila za popuste i kasa je podešena da ih uvažava, ona će se obračunavati bez posebnih akcija korisnika. Dakle, ako je uslov za neko pravilo ispunjen, popust će biti obračunat.

Obračun popusta za pravila i kartice se vrši kada se uđe u mod plaćanja, dok se fiksni popusti obračunavaju odmah po unosu.

Napomena:

Budite pažljivi prilikom kreiranja pravila, jer **je moguće da se preklape, pa se popusti saberu**. Ovo znači da kupac može da dobije dva ili više popusta na isti artikal/račun, ukoliko je zadovoljen uslov iz dva ili više pravila. Ipak, ako na nekom artiklu već postoji popust po nekoj drugoj osnovi (popust sa profakture i sl.), na te artikle se neće računati dodatni popust. Takođe, **popusti iz pravila se neće preklapati sa fiksnim popustima**.

Popusti u veleprodaji

Kreiranje pravila

Kreiranje pravila se radi na isti način kao i u maloprodaji, ali sa malim izmenama. Pored pomenute stavke menija, pravila mogu da se pokrenu i na lokaciji: **Šifarnici – Komitentni - podšifarnici – Pravila – Definisane pravila**.

Pravila - pregled

Oblast:	Veleprodaja	Bodovi:	0
Kataloska šifra:	19	Iznos od:	0.00
Vrsta pravila:	Obicno pravilo	Iznos do:	0.00
Tip Pravila:	Sifra kao argument	Odnos:	0.00
Tip fiksnog pravila:	0	Količina:	0.00
Tip plaćanja:		Rabat:	10.00
Period važenja:	01.01.1900 00:00 01.01.2100 00:00	Popust:	0.00
Neaktivno:	☐	Fiksna cena:	0.00
Opis pravila:	CACAO NOBLESSE 10%		
Sql Iskaz:			

Prihvati Odustani

Oblast: Bira se **Veleprodaja**.

Kataloška sifra: Preporuka je da se naprave opisne šifre, radi lakšeg pretraživanja pri korišćenju.

Vrsta pravila: Bira se **Obično pravilo**.

Tip pravila: Kod veleprodajnih pravila postoji samo dva tipa: **Šifra kao argument** ili **Pravilo Grupa komitenata**.

- Ako se izabere **Šifra kao argument**, pravilo će se odnositi na artikal ili grupu artikala.
- Odabirom tipa **Pravilo Grupa komitenata**, pravilo može, pored artikla, da se odnosi i na grupu komitenata. Definisane tipove komitenata se radi na stavci menija **Šifarnici – Analitike**, gde se kao **Vrsta** bira **Tipovi komitenata**. Ti tipovi (grupe) se zatim dodeljuju komitentima u šifarniku komitenata, u polju **Tip komitenta**.

Napomena: Ukoliko ne odaberete grupu komitenata, pravilo će se odnositi na sve komitente. Takođe, ovakva pravila ne mogu da se pridruže komitentima (pogledati deo o [pridruživanju pravila komitentima](#)).

Tip plaćanja: Ne koristi se u veleprodaji.

Opis pravila: Proizvoljni opis.

Iznos od i Iznos do: Uglavnom se koristi kod završnih pravila. Npr: Ako se kupe artikli za vrednost preko 5000 dinara stavili bi smo **iznos od** 5000,00 a **iznos do** 999999,99.

Odnos: Ne koristi se u veleprodaji.

Količina: Minimalna količina za koju pravilo važi.

Rabat: Procentualni rabat koji se odobrava kupcu, ako je pravilo zadovoljeno.

Popust: Apsolutni iznos popusta koji se dobija ako je pravilo zadovoljeno.

Sql iskaz: Sql iskaz koji se generisao pravljenjem kompleksnog pravila.

Nakon unosa pravila, klikne se na dugme **Prihvati**, pa prelazimo na kreiranje kompleksnog pravila. Klikom na dugme **Pregled** dobija se lista svih kreiranih pravila. Potrebno je odabrati (selektovati) upravo kreirano i kliknuti na dugme **Kreiranje kompl. pravila**.

Formiranje pravila

Oblast: Pregled   **Kreiranje kompl. pravila**   Kreiranje zavisnih pravila

Opis pravila:

RB	Id Pravila	Katalogska Sifra	Vrsta Pravila	Tip Pravila	Iznos Od	Iznos Do	Bodovi	Odnos	Datumod	Datumdo	Kolicina	Rabat	Pop
1		22 17	Obicno pravilo		100	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	15.00
2		23 18	Obicno pravilo		100	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	5.00
3		24 19	Obicno pravilo		101	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	10.00
4		25 20	Obicno pravilo		100	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	10.00
5		26 21	Obicno pravilo		100	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	13.00
6		27 22	Obicno pravilo		100	0.00	0.00	0.00	0.00	01.1900 00:00	01.2100 00:00	0.00	16.74

Otvoriće se prozor u kojem unosimo dodatna ograničenja za pravilo, klikom na ikonicu **Dodaj red** u toolbar-u.

Definisanje kompleksnih pravila

Opis pravila: **CACAO NOBLESSE 10%**   Generisi pravilo

RB	Ime Tabele	Ime Kolone	Operator	Vrednost Kolone	Vrednost Kolone Podatak
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Ime Tabele	Ime Tabele U Bazi
Komitenti	sfkom
Artikli	robk
Lager VP	lager

Ime tabele: Bira se jedna tabela iz padajuće liste. Ako je izabran tip pravila **Šifra kao argument**, u padajućoj listi će se pojaviti samo tabele **Artikli** i **Lager VP**, a ako je izabran tip **Pravilo Grupa komitenata** pojaviće se i tabela **Komitenti**.

Ime kolone: Ime kolone za koju zadajemo pravilo (iz tabele izabrane u prethodnom koraku).

Operator: Bira se jedan od standardnih operatora.

Vrednost kolone: Unosi se željena vrednost izborom na padajućoj listi, koja zavisi od izabrane tabele i kolone, kao i od unetih podataka u konkretnom šifarniku.

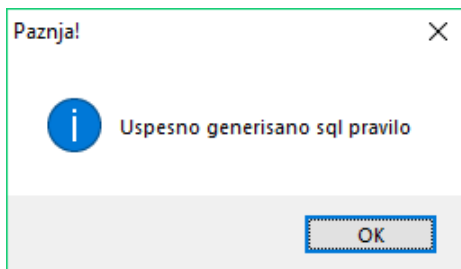
U pravila se unosi onoliko redova koliko će dodatnih uslova biti. Svi uslovi su međusobno konjuktivni, što znači da sva uneta pravila moraju da budu zadovoljena da bi se popust obračunao. Ne možemo napraviti pravilo gde "važi jedno Ili drugo". Uvek "**važi i jedno i drugo**".

Definisanje kompleksnih pravila

Opis pravila: **CACAO NOBLESSE 10%**   Generisi pravilo

RB	Ime Tabele	Ime Kolone	Operator	Vrednost Kolone	Vrednost Kolone Podatak
1	Komitenti	tip_komitenta	=	distributeri	distributeri
2	Artikli	Sifra	=	107	107

Kada se završi sa unosom redova, klikne se na dugme **Generiši pravilo**, nakon čega se dobija poruka o uspešnosti.

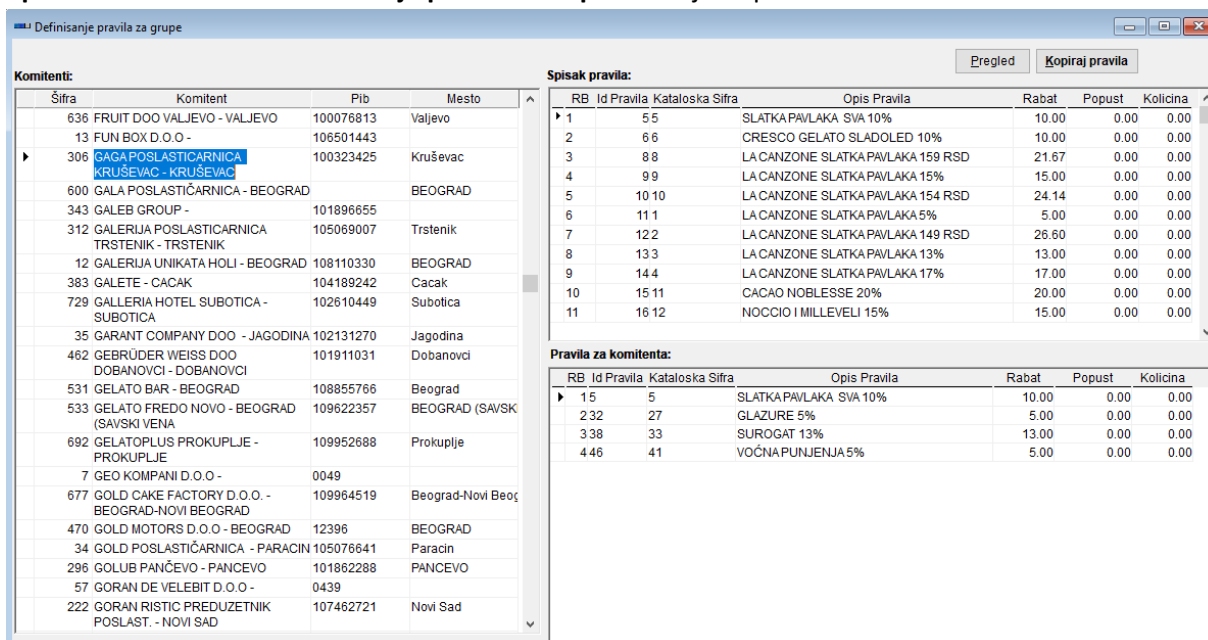

U primeru sa slike, kreirali smo pravilo koje se odnosi na grupu komitentata koji su označeni kao distributeri (u šifarniku komitenata) i za artikal sa šifrom 107. Dakle, distributeri će dobiti 10% popusta na šifru 107 – CACAO NOBLESSE.

Da smo u ovom primeru uneli samo prvi red, dobili bi smo pravilo gde svi komitenti distributeri imaju 10% popusta na sve artikale, dok u slučaju da u ovom pravilu postoji samo drugi red, dobili bi smo pravilo gde svi komitenti imaju 10% popusta na artikal 107.

Pridruživanje pravila komitentima

Nakon kreiranja pravila, sledi pridruživanje komitentima. To može da se postigne na stavci menija: **Šifarnici – Komitentni - podšifarnici – Pravila – Vezivanje pravila za kupce**. Dobija se prozor kao na slici.

Ovaj prozor ima tri sekcije: **Komitenti** (sa leve strane), **Spisak pravila** (desno-gore) i **Pravila za komitenta** (desno-dole). Sekcija **Komitenti** i **Spisak Pravila** su statički i prikazuju sve komitente i sva pravila tipa **Šifra kao argument**. **Napomena: pravila tipa Pravilo Grupa komitenata se neće prikazivati i nije moguće vezati ih za komitente.**

Sekcija **Pravila za komitenta** je dinamička i menja se u zavisnosti od toga koji je komitent izabran sa leve strane, tj. prikazuje pravila koja su vezana za selektovanog komitenta.

Pridruživanje se radi tako što se selektuju svi željeni komitenti i sva željne pravila, a zatim se klikne na dugme **Kopiraj pravila**. Program će svim selektovanim komitentima dodeliti sva selektovana pravila. Selektovanje se radi držeći taster **Ctrl** na tastaturi i **klikanjem** na željene komitente i pravila. U slučaju da želite da selektujete sve komitente ili više komitenata u nizu, držeći taster **Ctrl** kliknite na prvog, a zatim držeći taster **Shift**, kliknite na poslednjeg željenog komitenta. Izbacivanje iz selektovane liste radi se držeći taster **Ctrl** i klikom na komitenta kojeg želite da izbacite (deselektujete).

Definisanje pravila za grupe

Pregled **Kopiraj pravila**

Komitenti:

Šifra	Komitent	Pib	Mesto
718	ZORIĆ DUŠKA I DARKO - BAČKA PALANKA		Bačka Palanka
719	PEKARA SUZANA - KALUDJERICA	103774650	Kaludjerica
720	KREMPITO - VRBAS	108269268	Vrbas
721	SISTERS CUPCAKES - NOVI SAD	108386086	Novi Sad
722	KREMISIMO PLUS - ŠID	107278939	Šid
723	MAGIC FOR YOU - PANCEVO	109208035	PANCEVO
724	SAMO ZDRAVO ŠPAJZ - BEOGRAD	107864069	Beograd
725	NAŠA MALA MAŠA BEOGRAD - BEOGRAD	108506144	Beograd
726	KO TE PITA DOO BEOGRAD-ZEMUN - ZEMUN	108829848	ZEMUN
727	MIJATOVIĆ PEKARA - BEOGRAD-RAKOVICA	100172944	Beograd-Rakovica
728	MAESTRO NIKOLA - GOLUBINCI	103742490	Golubinci
729	GALLERIA HOTEL SUBOTICA - SUBOTICA	102610449	Subotica
731	MORSKI JEŽ BEOGRAD - BEOGRAD	108739802	Beograd
732	SLATKA MAGIJA - BEOGRAD	109763421	Beograd
733	PROTE.IN BEOGRAD - BEOGRAD	109001898	Beograd
734	COOPERLAT -		
735	ECOCERT BALKAN DOO - ZEMUN	106050663	ZEMUN
736	CHOCO BOX - BEOGRAD-NOVI BEOGRAD	109795295	Beograd-Novi Beog
737	BIO BENJAMIN LTD - SOFIJA BULGARIA		SOFIJA BULGARIA
738	STADION SREMČIČA - SREMČIČA	110190451	Sremčiča
739	UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA ŠKOLA - BEOGRAD	100267874	Beograd

Spisak pravila:

RB	Id Pravila	Kataloska Sifra	Opis Pravila	Rabat	Popust	Kolicina
1	5 5		SLATKA PAVLAKA SVA 10%	10.00	0.00	0.00
2	6 6		CRESCO GELATO SLADOLED 10%	10.00	0.00	0.00
3	8 8		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 159 RSD	21.67	0.00	0.00
4	9 9		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 15%	15.00	0.00	0.00
5	10 10		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 154 RSD	24.14	0.00	0.00
6	11 1		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 5%	5.00	0.00	0.00
7	12 2		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 149 RSD	26.60	0.00	0.00
8	13 3		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 13%	13.00	0.00	0.00
9	14 4		LA CANZONE SLATKA PAVLAKA 17%	17.00	0.00	0.00
10	15 11		CACAO NOBLESSE 20%	20.00	0.00	0.00
11	16 12		NOCCIO I MILLEVELI 15%	15.00	0.00	0.00

Pravila za komitenta:

RB	Id Pravila	Kataloska Sifra	Opis Pravila	Rabat	Popust	Kolicina
----	------------	-----------------	--------------	-------	--------	----------

Zatim program traži potvrdu za izvršenje akcije. Kliknuti **Yes**, nakon čega će vas obavesti o uspešnosti.

Paznja!

Da li ste sigurni da želite da dodelite pravila izabranim komitentima ?

Yes **No**

Paznja!

Odabrana akcije obavljena uspesno

OK

Napomena: Ukoliko se desi da se pravila preklapaju, program će odabrati najpovoljnije pravilo za kupca. Npr. ako ste kreirali pravilo koje važi za sve komitente – 10% i pravilo koje za određeni artikal daje komitentima 15%, program će, pri fakturisanju tog artikla, dodeliti kupcu 15% popusta.

Rabat na komitentu

Ovaj rabat se nalazi u šifarniku komitenata (**Šifarnici - Komitenti**), u polju **Rabat** i predstavlja dodatni rabat za komitenta. To znači da komitent može na svaku fakturu da dobije rabat koji mu je dodeljen u šifarniku. Pri izboru komitenta na fakturi, program će upisati predefinisani rabat u polje **Dodatni rabat** na zaglavlju fakture. Ovaj rabat služi samo kao predlog i korisnik može da ga izmeni po želji.

Napomena: Budite pažljivi ukoliko kombinujete ove rabate sa rabatima iz pravila, jer će oba biti obračunata na fakturi.

Popusti na samoj fakturi

Popusti u stavkama fakture

Na stavkama fakture postoje kolone **Rabat** i **Dodatni rabat**. U kolonu **Rabat** se automatski upisuju popusti iz pravila. Korisnik može da izmeni taj rabat ukoliko tako želi, s'tim da će se on ažurirati na onaj iz pravila, pri svakoj promeni količine na toj stavci. Iz tog razloga je preporučljivo da se taj rabat ne menja, nego da se popuni kolona **Dodatni rabat**.

Napomena: Ukoliko promenite cenu artikla, a zatim i količinu, program će ažurirati kolonu **Rabat**, na takav način da kompenzuje razliku do cene iz cenovnika (iz šifarnika artikala). Ako cenu umanjite, rabat će biti u minusu, a ako je uvećate, rabat će biti pozitivan.

Popusti na zaglavlju fakture

1. **Dodatni rabat** na zaglavlju fakture odnosi se na celu fakturu, tj. taj rabat će se upisati u svaku stavku fakture u kolonu **Dod. Rabat zag%**. Ovaj rabat se inicijalno popunjava rabatom na komitentu, ali korisnik može da ga izmeni.
2. **Finansijski popust** na zaglavlju upisuje se u polje **Dodatni popust**. Ovaj popust se takođe odnosi na celu fakturu, s'tim što se određuje finansijski u zaglavlju, a preračunom se upisuje u stavke u kolonu **Dodatni popust%**. Ova opcija je naročito korisna kod zaokruživanja popusta ili ukupne sume fakture.

Svi rabati mogu da se obračunavaju na dva načina (po izboru korisnika): **sabiranje ili množenje rabata**. Sabiranje rabata podrazumeva prosto sabiranje, gde je $20\% + 30\% + 10 = 60\%$, dok množenje rabata podrazumeva da svaki rabat umanjuje osnovicu, te je $20\% + 30\% + 10\% = 49.6\%$. Na slici ispod prikazana je fakture sa istaknutim poljima za rabate.

Fakture

Osnovno | Transport

RJ: Osnovna | Komitent: 6. OKTOBAR -

Id/Broj: 11 | Naziv/PIB: 6. OKTOBAR

Datum: 07.03.2018 | Adresa isporuke: | 100040874 | 0

D. prometa: 07.03.2018 | Mesto isp./PAK: | 0 | Izvorni broj: |

Valuta: 17.03.2018 | Uplata na T.R.: 220-138222-04 | Avansne uplate: | 0.000

Rok plaćanja: 10 dan(a) | Vrsta knjiženja: Izlazni racuni - dom. ki | Tim: |

Magacin: Trgovina VP | Vrsta evidencije: Prodaja dobara i uslu | Komercijalista: 0

Datum PDV: 07.03.2018 | Dat. naloga: 07.03.2018 | Po dokumentu: |

Dodatni rabat: 7.00 | **Dodatni popust: 100.00** | Šif dev./Kurs: IZN | 100.00000

Mesto prometa: 0 | Uqovor: | Overa: |

Napomena: |

P. napomena: Nema | Vrsta potraživanja: | R: | F: |

Klasifikacija	Šifra	Kat šifra	Barkod	Opis	Dev. cena	Količina	Cena	Rabat%	Dodatni rabat%	Dod. rabat zag%	Dodatni popust%
ESPRESSO KAFA	1	105 3301279	3301279	VARIEGO WILD BERRIES 3 KG	16.90	1.00	1,690.00	10.00	5.00	7.000000	2.207051
PEKARSTVO	2	109 3304826	3304826	ICE CREAM PASTE YOGURT 50 1 KG	18.50	1.00	1,850.00	10.00	9.00	7.000000	2.207051
POSTLASTIČARSTVO	3	107 3306109	3100130	ICE CREAM PASTE CACAO NOBLESE	21.90	1.00	2,190.00	10.00	3.00	7.000000	2.207051

Napomena: U vašem programu će kolone **Dod. rabat zag%** i **Dodatni popust%** biti u krajnjem desnom položaju.